

Kirkeblad for Havnbjerg Sogn

September – November 2023 • 63. årgang

Aktiv dødshjælp

Til Folkemødet på Bornholm skulle statsministeren have åbnet for muligheden af en lovgivning af aktiv dødshjælp, ligesom hun skulle have tilkendegivet, at hun personligt er tilhænger af sådan en valgmulighed. At dette stemmer meget lidt overens med hendes sentimentale budskab under COVID-krisen, om at ethvert dødsfald var en tragedie, skal vi ikke opholde os ved. I stedet for skal vi spørge os selv: Hvad skal man som kristen (dvs. som døbt) mene om aktiv dødshjælp?

Vi er som kristne frie til at mene lige præcis hvad vores samvittighed, vores følelse og fornuft fortæller os vi kan mene. Der findes ingen særskilt kristen etik eller moral, som vi kan støtte os op ad, når livets udfordringer melder sig. Vi må, som alle andre, forlade os på almengyldige argumenter. Kristendom er nemlig ikke en række bud og påbud, men er budskabet om, at vi i alle forhold er personligt ansvarlige overfor Gud. Derfor kan der være et utal af måder, kristne vil løse forskellige udfordringer. Ingen af dem er mere "kristen" end andre. Hvad vi kristne gør personligt, kan derfor kun Gud, og det menneske vi handler imod, bedømme. Gud fordømmer os af den grund heller ikke, hvis vi påtager os et personligt ansvar, og bryder samfundets love, for at hjælpe vores medmenneske. Gud fordømmer ikke, selv om samfundet retmæssigt må gøre det, for-

di man bryder dets love. Sådan som tilfældet *kan* være det med en ægtemand der hjælper sin hustru til at dø. En ting er hvad vi som kristne er frie til. Noget andet er hvad man som samfund kan tolerere. En lovgivning af aktiv dødshjælp er ikke et personligt spørgsmål, men et samfundsmæssigt spørgsmål.

Det er ikke svært at sætte sig ind i, hvor sorgfuldt og ødelæggende det må være at se et livstærkt, smukt og oprejst menneske skrumpet ind til den rene skal, der knapt nok selv kan stå eller huske. At se sådan et menneske blive berøvet af døden kan være svært at beskrive som andet end uværdigt. Det er sandt. Men giver man sig som samfund til at slå mennesker ihjel, på baggrund af lidelse og uværdighed, lægger man på samme tid fundamentet for samfundets forfald. Det menneskelige samfund er skabt som en kampindsats mod døden. Fordi døden ikke skal have overherredømmet, har Gud sat mennesker i fællesskab med hinanden og givet dem et hjerte og en hjerne, der kan lave love. Af den grund vil det gå mod samfundets forudsætning at slå levedygtige, uskyldige, mennesker ihjel. Det vil blive et samfund, der ikke kan håndtere livets modgang og som på baggrund af dette, æder sig selv op indefra ved at udrydde dets egne medlemmer. Det giver også sig selv rent logisk: Et samfund der aktivt og systematisk fjerner mennesker på bag-

grund af medlemmernes subjektive vurderinger, er et samfund der reducerer sig selv. Svag, afkræftet og i forfald er nemlig ikke det samme som ubrugelig og ubetydelig.

Når det samme samfund så ovenikøbet overvejer at tillade drab på svage mennesker, mens det på samme tid ikke kunne drømme om at slå forbrydere ihjel, viser samfundet først rigtigt sin bagvendte tankegang.

Andreas Skovbo Meng

Nyt menighedsråd

Ja ja bare rolig. Det er ikke nu, men næste år. Hvert fjerde år er der valg til menighedsrådene i hele Danmark. Langt de fleste steder sker det ved et orienteringsmøde i september måned, hvor de fremmødte opstiller en liste med det antal, som der skal vælges samt et passende antal suppleanter.

Hvis der så ikke indkommer yderligere lister fra andre sogneboere inden en vis frist, så er førstnævnte liste valgt for en fire-årig periode med tiltrædelse 1. søndag i advent samme år.

Det er en demokratisk måde at vælge menighedsråd på. Blot skal man huske at deltage på det første møde i september måned næste år, hvis man vil have indflydelse.

Menighedsrådets arbejde.

Menighedsrådet skal varetage en række praktiske opgaver for menigheden i det pågældende sogn. For Havnbjerg Sogns vedkommende er der ca. 2600 medlemmer af folkekirken, så når der skal vælges syv medlemmer, så skulle det være en overkommelig opgave.

Indsættelse af vor nye præst den 4. juni 2023

Alle borgere forventer jo, at kirken og dens personale til enhver tid står klar, når borgerne har brug for det. Det starter jo som regel med enten bryllup eller barnedåb og mange gange begge dele. Ved kontakt til præsten bliver de praktiske ting gjort klar inden den store dag. Og når gæsterne ankommer til kirken forventer alle, at alt kører efter planen.

Alt kører også efter planen de fleste steder også i Havnbjerg. Men det gør det kun i kraft af det valgte menighedsråd, som du næste år har indflydelse på.

Kirkeskatten bevilger ca. 2,4 mio. kr. til budgettet for Havnbjerg Sogn og menighedsrådet holder så styr på, at de mange penge bliver fordelt godt til de mange opgaver i og omkring vores kirke.

Menighedsrådets møder er offentlige og du har ret til at overvære møderne, som foregår i vores sognehus på Skolevej 19.

Du kan læse mere om menighedsrådet på vores hjemmeside: www.havnbjergkirke.dk

*Preben V. Jensen
formand*

Nu falmer skoven trindt om land,
og fuglestemmen daler;
alt flygted storken over land,
ham følger viltre svaler.

Hvor marken bølged nys som guld
med aks og vipper bolde,
der ser man nu kun sorten muld
og stubbene de golde.

Men i vor lade, på vor lo,
Der har vi nu Guds gaver,
der virksomhed og velstand gro
i tøndemål af traver.

Og han, som vokse lod på jord
De gyldne aks og vipper,
han bliver hos os med sit ord,
det ord, som aldrig glipper.

Ham takker alle vi med sang
for alt, hvad han har givet,
for hvad han vokse lod i vang,
for ordet og for livet.

Da over os det hele år
sin fred han lyser gerne,
og efter vinter kommer vår
med sommer, korn og kerne.

Og når engang på Herrens bud
vort timeglas udrinder,
en evig sommer hos vor Gud
i Paradis vi finder.

Da høste vi, som fugle nu,
der ikke så og pløje;
da kommer aldrig mer i hu
vi jordens strid og møje.

For høsten her og høsten hist
vor Gud ske lov og ære,
som ved vor Herre Jesus Krist
vor Fader ville være!

Hans Ånd, som alting kan og ved,
i disse korte dage
med tro og håb og kærlighed
til Himlen os ledsage!

*N.F.S. Grundtvig
"Høstsang" 1844
Melodi: Johan H. Nebelong*

Nu falmer skoven trindt om land

Lige fra jeg gik i skole, hvor der hver dag
var morgensang, har jeg kunnet lide salmen
Nu falmer skoven trindt om land.

Jeg kan huske, at til til min kære morfar
bisættelse valgte min mormor, at den
skulle synges.

Med ordet falmer, tænkte jeg på min morfar,
der blev 83 år. I en 15-årig piges tanker
var det jo meget, meget gammel.

Da min kære mormor, som døde 7 år senere
i en alder af 85 år, blev bisat, valgte
familien igen at salmen skulle synges,
fordi min mormor holdt så meget af den.
Desværre deltog jeg ikke i hendes bisættelse,
der foregik i København, da jeg stort
set samtidig fødte mit første barn, en datter.
Dette sammentræf viser tydeligt, at

selv når noget visner/er slut, så er der lys
og liv for fremtiden - et nyt liv!

I 2004 da min mor døde i en alder af 90
år, valgte jeg, at salmen igen skulle synges.
Denne gang var der også sorg og glæde i
vores familie, da min søn og svigerdatter
havde fået deres andet barn en uge før -
igen var det døden og livet i vores familie.
Da min mand døde i 2012, valgte vi ikke
salmen. Jeg følte, at den ikke passede ved
den lejlighed, for han døde pludseligt og
var ikke i livets efterår.

Så på en måde har netop denne salme
fulgt mig, hele livet.

Lis Petersen

Grundtvig blev i 1844 af præsten Peter Rørdam, Mern, opfordret til at lave en høstsalme til en høstgudstjeneste.

De brevvekslede meget om teksten og efter flere forsøg nåede de frem til den tekst, som vi kender i dag, og den blev hurtigt til mere end en lokal lejlighedssang. I dag er salmen den mest sungne høstsalme, ligesom den også synges ved begravelser/bisættelser.

Det 5. vers bliver desuden brugt som bordvers som tak for ordet og for livet.

Ud af salmebogens 791 salmer har Grundtvig forfattet og gendigtet 90!

Skolevej 28 og Havnbjerg skole i 1908

**Synes du også at gamle
billeder er interessante?**

**Du kan hjælpe os med at gemme
nutiden til fremtiden!
Kom forbi onsdage eller fredage ml.
13:00-14:00 med dine gamle billeder.**

**Nordborg Lokalhistoriske Arkiv,
Løjtetoft 32.**

Find os på søg på ”Lokalhistorisk Arkiv Nordborg”
Vores hjemmeside: ”norlak.dk” bringer ugentligt et nyt
opslag af historisk interesse!

Litteraturkredsen

Onsdag den 30. august tager vi hul på efterårets gode bøger, når vi mødes kl. 13.30 i Sognehuset, Skolevej 19, Havnbjerg.

Lidt om os:

Vi er en blandet gruppe, som er glade for at læse både moderne og klassisk litteratur. Udvalget er bredt og giver anledning til mange gode, berigende samtaler om stoffet, som vi kan have hver vores tilgang til og mening om, og det er jo sådan det skal være!
Ny litteraturonsdag aftales fra gang til gang.

Der er altid plads til flere – så kom bare!

Yderligere oplysninger om fx mødedatoer kan fås ved Gunver Øvre
Tlf. 2965 9652
Mail: oevre@danbonet.dk

Konfirmandindskrivning

Den 3. september vil der være konfirmandindskrivning for Østerlundskolens konfirmander 2024.

Her vil vi gennemgå tilmelding (såfremt dette ikke allerede er gjort), vigtige datoer og tidspunkter, og lidt om hvad konfirmationen er for en størrelse.

Konfirmandindskrivningen vil finde sted i Sognehuset umiddelbart efter søndagens gudstjeneste.

Mytologisk Højskole

Vikinger og nordisk mytologi har aldrig mistet sin popularitet hos os i nord. Myterne har fulgt mange af os fra barnsben, og de er groet i vores bogstavelige og åndelige baghave. Af den grund har de nordiske åndsudtryk også anden relevans end den rent historiske. Men hvilken relevans kan de have for mennesker i det 21. århundrede? Og hvilken relevans kan de have for os kristne? Med det grundtvigske udgangspunkt, at myterne er vores Gamle Testamente og at de peger frem mod Guds nye pagt i Kristus, vil sognepræst Andreas Skovbo Meng genfortælle udvalgte myter, og drøfte myternes livsforståelse og karakterer, når vi **d. 10 september efter højmesse kl. 1400, åbner den mytologiske højskole i Havnbjerg Sognegård.**

Tak for flot kreativitet

Lions Strik

Så starter sæsonen igen!

Mandag den 4. september (tag selv brød med)

Mandag den 2. oktober (tag selv brød med)

Mandag den 6. november (tag selv brød med)

Mandag den 4. december (vi giver brød) juleafslutning,
husk en lille pakke.

Vi mødes alle dage fra kl. 14.00-16.15
i Sognehuset, Skolevej 19 i Havnbjerg

Ønskes kørsel ring til Lisbeth Juhler 2262 5467

Elly Hansen & Lisbeth Juhler

Børnekor starter igen

Er du allerede i skolen? Er du glad for sang?
Så kom til os!

Vi øver hver onsdag, første gang 13. september
kl. 15.30-16.15 i Sognehuset.

Har du brug for yderligere informationer?
Spørg bare og ring til Christiane mobil 5082 8176

Familie- gudstjeneste

Vil I være med til at synge salmer for dem med myrer
i bukserne og høre om små drenge, der banker stærke
mænd, Dødsengle og profeter der bliver ædt af hvaler?

Så kom med, når vi **onsdag den 13/09, 18/10 og 15/11**
kl. 1700 inviterer jer til familiegudstjeneste i børne-
højde i Havnbjerg Kirke. Gudstjenesten vil have en
varighed af en halv time med efterfølgende aftensmad
i Sognehuset.

Sangcaféen åbner

onsdag den 13. september!
(flyttet fra den 6. september)

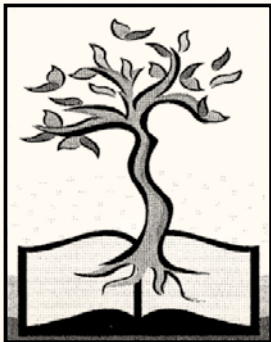
Vi mødes igen onsdag den 4. oktober
med Ole Andersen og nye sange fra højskolebogens
nye udgave

Onsdag den 1. november

Kl. 10.30-11.30 i Sognehuset
Skolevej 19, Havnbjerg

Alle er velkomne!

Hjem & Kultur Nordals

**Onsdag den 13.09 kl. 08.00
med afgang fra Kvickly Nordborg,
Materialegården, Egen Kirke og Bro:**

Bustur til FLUGTmuseet i Oksbøl, Klokkemuseet samt Elmegården. Der serveres kaffe og rundstykke undervejs. På FLUGT får vi introduktion til og bliver udstyret med audioguides. Herefter er der mulighed for at se og høre om udstillingerne, gå i skoven eller gå til flygtningekirkegården.

Kl. ca. 12.45 sandwich med 1 øl/vand. Derefter kører vi til Dansk Klokkemuseum i Sommersted, hvor en guide fortæller om de ca. 700 klokker af forskellig art.

Dernæst går turen til Elmegården i Sommersted, hvor vi vises rundt i gårdbutik, gårdmejeri og vinkælder. Efterfølgende er der middag med 2 retter mad.

Kl. ca. 19.30 afgang mod Nordborg med forventet hjemkomst kl. 21.00.

**Betaling ved tilmelding til Sonja Pedersen på konto:
8011 1003416, pris 580 kr. senest den 1. september**
Efter denne dato er tilmelding bindende.

**Onsdag den 11.10 kl. 19
i Nordals Idrætscenter:**

”Sønderjysk humor i 100 år” med tidligere **redaktør for Æ Rummelpot, Sven-Erik Ravn.** Han vil fortælle om humorens betydning og virkemidler i lyst og nød. Mød op til en underholdende aften.

**Tilmelding til Margit Nissen senest den 4. oktober.
Pris 100 kr. inkl. kaffe og kage.**

**Onsdag den 29. november kl. 12.00
fra Kvickly afgår bussen mod:**

Ulkebøl Forsamlingshus til en hyggelig julefrokost, hvor Dusko Milovic underholder med sang og musik. Opsamling ved Materialegården Havnbjerg, Egen Kirke og Bro.

Bindende tilmelding senest den 17. november.

Pris 350 kr., som betales ved tilmelding til:
Sonja Pedersen, konto 8011 1003416.

Tirsdagsgymnastik på Langesøgården

- Indgang ved omklædningsrum

Start tirsdag den 19. september kl. 9.30

Torsdag den 28. september, afgang fra Kvickly kl. 13.15

Vi besøger Sønderborg Industrimuseum og Hattelaug.

Max 25 pers.

Museet viser industriens udvikling i Sønderborg fra 1850 og frem. Hattelaug bor i samme bygning.

Mens vi får kaffe og kage, hører vi om foreningen og får vist billeder på storskærm. Derefter er der rundvisning begge steder (delt op i 2 grupper). Kørsel i egne biler (samkørsel).

Pris inkl. kørsel 100 kr. Kontant betaling.

Tilmelding senest den 20. september til

Birgit tlf. 5128 8478

Søndag den 22. oktober kl. 19.00

Lottospil for medlemmer og pårørende på Nordborghus.

Fredag den 1. december, afgang fra Kvickly kl. 12 Juletur

Julemarked i Husum og historisk jul i "Weihnachtshaus". Bliv klogere på, hvor vores jul stammer fra i dette museum med en stor samling fra forskellige egne i Tyskland af tids- og egnstypisk julepynt, historiske juledekorationer, julemandens værksted og tysk legetøj, tog mv. gennem 150 år.

Med dansk introduktion. Plads til rollator, men trapper mellem etagerne. Derefter tid på egen hånd til julemarkedet i nærheden eller en tur langs havnen, og til sidst julefrokost på Frøslev kro. Forventet hjemkomst i Nordborg ca. kl. 21.30 - 22.00.

Pris 530 kr. for bus, entré og julefrokost (drikkevarer for egen regning). HUSK PAS og EURO.

Bindende tilmelding senest den 12. november til Eva tlf. 51 20 99 90, bankoverførsel samtidig til konto nr. 1551 616591 i Danske Bank

Onsdag den 6. december kl. 14.00 på Nordborghus

Juleeftermiddag med gløgg og æbleskiver.

Kom og hør om Red Barnet Sønderborg Kommune v. Bente Lauritzen.

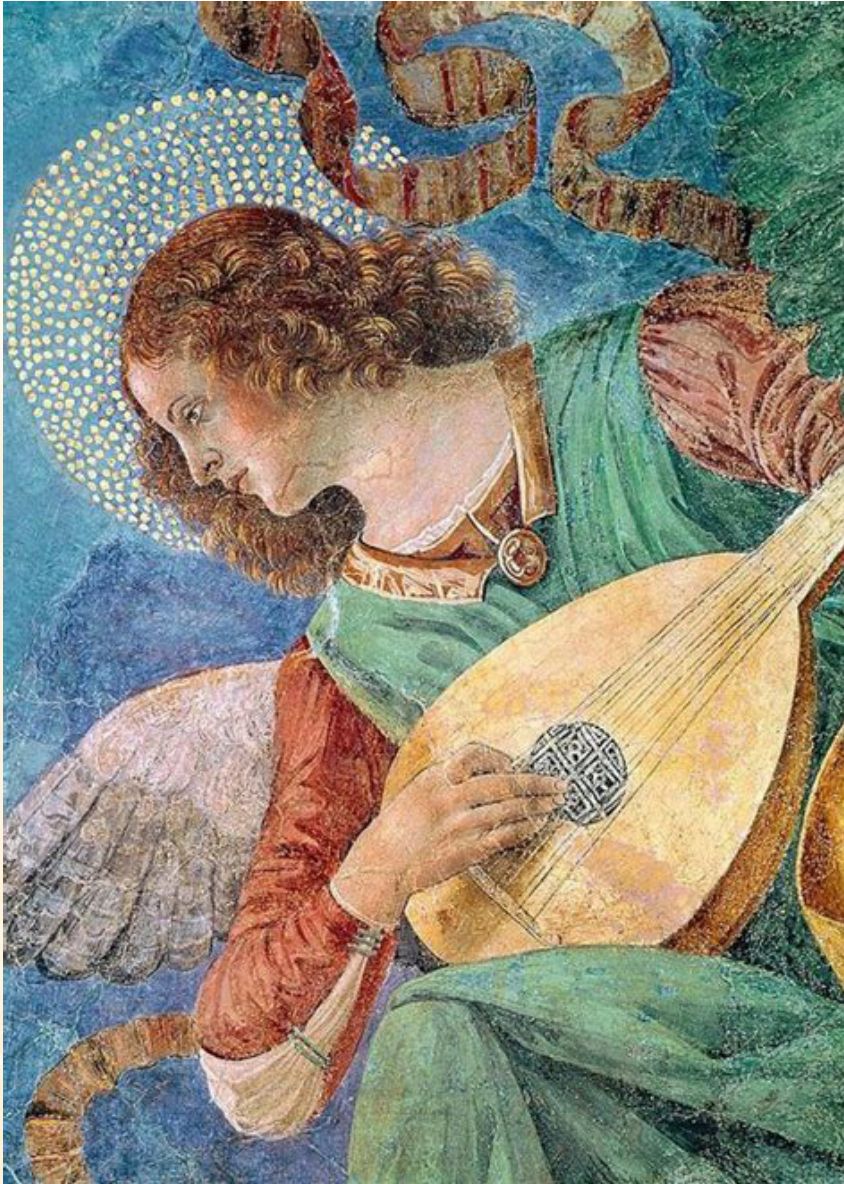
Medbring en lille pakke til ca. 30 kr. pr. person. Pris 100 kr.

Kontant betaling.

Tilmelding senest den 28. november til Inge tlf. 28 93 54 86

ÅRSKONTINGENT 100 KR. PR. HUSSTAND - INTERESSERET?: RING TIL ÉN AF OS

Jubilæumskoncert

Efter den store succes med musik af Claudio Monteverdi og Michael Praetorius vender musikerne tilbage for femte gang med et nyt program fyldt med rariteter fra renæssance og barok!

Anne Mette Balling, sopran

Janne Solvang, sopran

Volker Mühlberg, barokviolin

Marcus Honegger, barokviolin

Sebastian Glöckner, orgel

Daniel Kurz, teorbe

Jens Bauer, sackbut

**Søndag den 8.10.
kl. 16.00 i
Havnbjerg Kirke**

Fri entré

Musikalsk Legestue

**Børn i vuggestue- og dagplejealder
mødes:**

26. september

31. oktober

28. november

kl. 9 i Havnbjerg Kirke

Lad os synge og lege sammen.
Stine og Christiane glæder sig til at se jer!

Hvem synger med i gudstjenesten 5. november kl. 17?

Øvetid:

onsdag den 1. november

kl. 17 - 18.30

i Havnbjerg Kirke

Alle er velkomne!

Søndag
den 3. december
er der koncert i
Havnbjerg Kirke
kl. 16
med Vox1koret og
Tordenskjolds soldater

.....

Havnbjerg Genbrug
og Kafé 93

Vi har åbent fra mandag til fredag kl. 9.30-17
Lørdag er butikken åben fra kl. 9.30-12

I butikken er der et godt udvalg af tøj, sko, bøger, porcelæn og smykker.

I Kafé 93 kan man nyde en lækker varm, hjemmelavet ret samt en kop kaffe/te med kage – alt sammen til en rimelig pris.

Aflæg os et besøg- du er så velkommen!

Vi støtter initiativer i lokalsamfundet.

Børnelogik

Den lille dreng kom med sine forældre ind i kirken, så salmetavlen og udbrød forundret: ”Er der også regnestykker herinde?”

Et andet barn hviskede til sin mor ”Er det præstens mobilnummer, der står på tavlen?”

Sæby Kirke

I 1790 blev Sæby Kirke restaureret og der blev i den anledning fra en malermester fremsendt en regning, som ikke er helt almindelig. Her er regningen gengivet på nudansk.

1. Forandret andet bud samt ferniseret de ti bud	kr.	2,24
2. Gjort en ny næse på røveren samt strakt hans finger	kr.	1,02
3. Oppudset Pontius Pilatus samt nyt pelsværk på hans krave og ferniseret ham for og bag	kr.	17,09
4. Sat nye vinger på englen Gabriel og overstrøget hans fjer	kr.	1,30
5. Udvidet himlen og tilsat adskillige stjerner	kr.	1,10
6. Forbedret den hellige Magdalene, som var fordærvet	kr.	5,00
7. Forsølvet Judas' sølvpenge	kr.	2,04
8. Sat nyt hår på den kyske Susanne samt nye sko på hesten for Elias' vogn samt afmærket vejen til himlen	kr.	3,24
9. Ferniseret Potifars hustru	kr.	4,12
10. Efterset de kloge jomfruer samt overstrøget dem her og der	kr.	1,08
11. Gjort verdens ende et stykke længere, da den var blevet for kort	kr.	3,19
12. Renset Det røde Hav for flueskarn	kr.	3,07

kr. 44,49

Gudstjenester

3. september kl. 10.30

13. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng
Konfirmandindskrivning
Se nærmere i bladet

10. september kl. 14.00

14. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng
Efter gudstjenesten
Mytologisk højskole i Sognehuset
Se nærmere i bladet

13. september kl. 17.00

Familiegudstjeneste
Se nærmere info i bladet

17. september kl. 10.30

15. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng
Høstgudstjeneste

24. september kl. 10.30

16. søndag efter trinitatis
Andreas Meng

1. oktober kl. 10.30

17. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng

8. oktober

18. søndag efter trinitatis
Der henvises til omegnens kirker

15. oktober kl. 14.00

19. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng
Efter gudstjenesten
Mytologisk højskole i Sognehuset
Se nærmere i bladet

18. oktober kl. 17.00

Familiegudstjeneste
Se nærmere info i bladet

22. oktober kl. 10.30

20. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng

29. oktober

21. søndag efter trinitatis
Der henvises til omegnens kirker

5. november kl. 17.00

Allehelgensdag
Aftengudstjeneste med lystænding
for årets døde
Spontankoret medvirker
Andreas Skovbo Meng

12. november kl. 10.30

23. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng

15. november kl. 17.00

Familiegudstjeneste
Se nærmere info i bladet

19. november kl. 14.00

24. søndag efter trinitatis
Andreas Skovbo Meng
Efter gudstjenesten
Mytologisk højskole i Sognehuset
Se nærmere info i bladet

26. november kl. 10.30

Sidste søndag i kirkeåret
Andreas Skovbo Meng

3. december kl. 10.30

1. søndag i advent
Andreas Skovby Meng

Adresser

Sognepræst: Andreas Skovbo Meng, Nordborgvej 12, Havnbjerg, 6430 Nordborg.
Træffes alle dage på nær mandag, hvor jeg har fri.
Tlf. 5114 5257, E-mail: ansm@km.dk

Organist: Christiane Wattenberg, Kirke Allé 5A, 6400 Sønderborg.
Tlf. 5082 8176, E-mail: christiane.wattenberg@gmail.com

Kirkesanger: Bodil Petersen
tlf. 7445 0400 2012 7984
E-mail: bodilp-dk@hotmail.com

Graver: Kim Rasmussen. Fredag fri.
Kan mandag-torsdag kontaktes på tlf. 5141 8875 fra 8-17 eller på
E-mail: kt.havnbjerg@mail.dk

Gravermedhjælper: Sofus Petersen

Menighedsrådets formand: Preben V. Jensen, Arnbjergvej 11, Lavensby,
6430 Nordborg
Tlf. 7445 4549, E-mail: pvjam@live.dk

Kirkeværg: Arne H. Blom, Lyngmosevej 4, Lunden, 6430 Nordborg.
Tlf. 4036 0307, E-mail: arne.h.blom@gmail.com

Regnskabsfører: Det fælles regnskabskontor (DFR): Ringgade 98A, 6400 Sønderborg.

Kasserer: Hans Jørgen Jacobsen, Bellisvej 7, Havnbjerg, 6430 Nordborg.
Tlf. 7445 1514, E-mail: airjac@youmail.dk

Øvrige medlemmer i menighedsrådet:

Helge Frederiksen, Margot Munk Jacobsen,
Hans Jørgensen, Andreas Schmidt

Kirkebladsredaktion: Margot Munk Jacobsen, Bellisvej 7, Havnbjerg, 6430 Nordborg.
Tlf. 7445 1514, E-mail: margotmunk@youmail.dk

Leje/lån af Sognehuset: Ruth Mikkelsen, Tlf. 4030 5207,
E-mail: ruth.mikkelsen9@gmail.com

Deadline for næste kirkeblad er 20. oktober 2023.

Havnbjerg Kirkes hjemmeside

www.havnbjergkirke.dk

Kirkebladet kan ses på hjemmesiden 1-2 uger før
udbringningen

